

Målnummer:	UM3029-07	Avdelning:	5
Avgörandedatum:	2008-05-06		
Rubrik:	Uppgift i folkbokföringen att anknytningspersonen är gift med sökanden av uppehållstillstånd har inte ensamt tillmätts betydelse vid bedömningen av om det föreligger ett civilrättsligt giltigt äktenskap i Sverige.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none"> • 5 kap. 3 § första stycket 1 och 3 a § första stycket 1 utlänningslagen (2005:716) • 7 § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap • 34 § folkbokföringslagen (1991:481)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • MIG 2007:19 • MIG 2007:34 • MIG 2007:38 • MIG 2007:45 I och II		

REFERAT

B, medborgare i Somalia, beviljades permanent uppehållstillstånd i Sverige den 30 november 2005. A, medborgare i Somalia, ansökte den 7 mars 2006 om uppehållstillstånd på grund av anknytning till B.

Migrationsverket beslutade den 7 mars 2007 att avslå A:s ansökan. Som skäl för beslutet anfördes följande. Av 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen (2005:716) framgår det att en utlänning ska ges uppehållstillstånd om han eller hon är make, maka eller registrerad partner med någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige. Upphållstillstånd kan vägras i vissa fall enligt 5 kap. 17 a-17 b §§ samma lag. Där framgår att tillstånd får vägras om bland annat oriktiga uppgifter medvetet lämnats eller omständigheter för att få uppehållstillstånd medvetet förtigits eller ett äktenskap eller samboförhållande ingåtts uteslutande i syfte att ge utlänningen rätt till uppehållstillstånd.

I förarbetena till lagen sägs att det vid bedömningen av vad som utgör ett skenäktenskap är utgångspunkten att det föreligger ett civilrättsligt giltigt äktenskap men att detta ingåtts i annat syfte än att makarna ska leva tillsammans som gifta. Syftet med äktenskapet är i stället att ena parten ska få uppehållstillstånd i Sverige. EG:s resolution mot skenäktenskap (EGT 97/C382/01) ger viss vägledning vid bedömningen av om det är fråga om ett skenäktenskap. I resolutionen definieras vissa omständigheter som bör föreligga för att ett äktenskap ska anses utgöra ett skenäktenskap. Som exempel på omständigheter som anges är att makarna saknar gemensamt språk, att makarna inte har kunskaper om varandra samt att makarna inte lever tillsammans.

Det finns omständigheter som gör att Migrationsverket ifrågasätter A:s uppgivna äktenskap med B. Verket finner anledning att ifrågasätta äktheten i det inlämnade vigselbeviset, detta på grund av att B i beviset uppges vara född den 1 januari 1953 samt att hennes födelseort uppges vara Mogadishu till skillnad mot att det på hennes personbevis i Sverige anges vara Ceel Buur. Äktenskapet kan därför inte anses som giltigt i Sverige. Ansökan ska därför inte prövas enligt 5 kap. 3 § utlänningslagen. Frågan är därför om uppehållstillstånd kan beviljas enligt 5 kap. 3 a §. Av 5 kap. 3 a § första stycket 1

utlänningslagen framgår det att en utlänning kan få uppehållstillstånd om han eller hon har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges.

Enligt förarbetena till de nämnda bestämmelserna (prop. 1999/2000:43, s. 38) finns vissa omständigheter som kan användas som stöd vid bedömningen av om förhållandet är seriöst. Exempel på sådana omständigheter kan vara att förhållandet har varat en tid, att parterna har träffats i viss utsträckning, att de har goda kunskaper om varandra, att de har ett gemensamt språk, att de har eller väntar barn tillsammans. Hänsyn bör också tas till traditioner inom andra kulturer.

Normalt bedöms ett förhållande som seriöst, om det inte finns något som talar för att det är fråga om ett skenförhållande. Det får inte heller finnas några andra omständigheter som talar för att förhållandet inte är allvarligt menat (prop. 1999/2000:43 s. 39).

Vid de utredningar som har företagits med A och B har de vid flera tillfällen lämnat olika uppgifter. Exempel på detta följer.

A har uppgett att han blev kidnappad av beväpnade styrkor i mars 2003 och att han var tillfångatagen under två och en halv månad. B har däremot sagt att de blev attackerade i augusti 2003 av en annan klan som slog henne och tog A med sig. När B lämnade landet i september 2003 var A fortfarande tillfångatagen och B visste inte var A fanns. Enligt B släpptes A efter en till två månader.

Vidare har A uppgett att B ringde honom i april 2004 genom en granne. B brukade därefter ringa A två till tre gånger i månaden. B har sagt att hon åter kom i kontakt med A i början av år 2005 och att de pratar med varandra tre gånger i veckan.

Ovanstående uppgifter tyder på att båda eller åtminstone en av dem lämnar oriktiga uppgifter. Det gör även att man kan ifrågasätta om A och B har haft kontakt så som de har uppgett. Det finns inget som visar att de faktiskt har haft kontakt med varandra.

Ytterligare en omständighet som gör att förhållandet kan ifrågasättas är att A inte har ansökt om uppehållstillstånd på grund av anknytning till B förrän den 7 mars 2006. Om A och B hade ett förhållande när B lämnade Somalia och har för avsikt att leva tillsammans i framtiden framstår det som egendomligt att A inte har ansökt om uppehållstillstånd tidigare och i samband med att han och B åter kom i kontakt med varandra. Ovanstående gör att Migrationsverket starkt ifrågasätter när deras förhållande har uppkommit och överhuvudtaget om det är en seriös relation.

Utöver detta har det framkommit en mycket anmärkningsvärd uppgift. B har under den tid som hon har vistats i Sverige blivit gravid och fött en dotter. Det kan konstateras att B:s dotter som är född 20 december 2005 inte är A:s dotter, eftersom A och B inte har setts, enligt egna uppgifter, sedan någon gång under 2003. A är dock angiven som far till barnet på födelsebeviset. B har fått sin dotter men en annan man i Sverige medan A och B, enligt deras uppgifter, är gifta. A har i sin utredning inte nämnt något om en dotter utan endast sagt att B är i Sverige med sin son, en son som hon har fått i ett tidigare äktenskap. Migrationsverket ställer sig därmed frågande till om A ens vet om att B har fått en dotter. Detta sammantaget med ovanstående gör att Migrationsverket överhuvudtaget ifrågasätter trovärdigheten i A:s och B:s uppgifter.

Sammanfattningsvis har A och B lämnat skilda uppgifter och det har framkommit anmärkningsvärda uppgifter såsom att B har fått ett barn med en

annan man i Sverige. Mot bakgrund av ovanstående finner Migrationsverket att det saknas grund att bevilja A uppehållstillstånd grundat på anknytning till B, enligt 5 kap. 3 a § första stycket 1 utlänningslagen. Det finns inte heller annan grund för att bevilja A uppehållstillstånd i Sverige.

A överklagade beslutet till migrationsdomstolen och anförde bl.a. följande. Det somaliska vigselbevis Migrationsverket ifrågasatt innehåller visserligen felaktiga uppgifter men felaktigheten består endast i att en del av uppgifterna i handlingen felaktigt hänför sig till hans svärmor och inte till hans hustru.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet och hänvisade till det överklagade beslutet.

Länsrätten i Skåne län, migrationsdomstolen (2007-08-23 ordförande Granholm samt tre nämndemän, varav en skiljaktig), biföll överklagandet och yttrade: Enligt svensk folkbokföring är A och B gifta med varandra. En anteckning om civilstånd i folkbokföringsregistret har naturligtvis ingen konstitutiv verkan men förutsätts motsvara de verkliga förhållandena och har därför betydelse i många rättsliga sammanhang. För att en anteckning av detta slag i folkbokföringsregistret skall kunna fränkännas betydelse av en svensk myndighet eller domstol måste det krävas att det rör sig om en uppenbar felaktighet och torde det dessutom kunna krävas att ett rättelseförfarande har inletts.

Inom ramen för denna process anser sig migrationsdomstolen inte kunna göra bedömningen att A och B inte är gifta med varandra. Utgångspunkten för den vidare bedömningen skall således vara att det föreligger ett civilrättsligt giltigt äktenskap mellan A och B.

Enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen skall uppehållstillstånd ges till en utlänning som är make till någon som är bosatt i Sverige. Till skillnad från vad som gällt tidigare skall någon seriositetsprövning därvid inte göras. Uppehållstillstånd får endast vägras i vissa undantagssituationer, omnämnda i 5 kap. 17 §, 17 a § och 17 b § utlänningslagen. Uppehållstillstånd kan bland annat vägras då äktenskap ingåtts uteslutande i syfte att ge utlänningen rätt till uppehållstillstånd, då makarna inte har för avsikt att leva tillsammans eller då oriktiga uppgifter medvetet lämnats alternativt omständigheter medvetet förtigits.

Då äktenskapet skall ha ingåtts innan B lämnade hemlandet Somalia är det enligt migrationsdomstolens mening svårt att se hur det skulle kunna ha inletts uteslutande i syfte att ge A uppehållstillstånd i Sverige eller något annat för honom främmande land. Ingenting tyder heller på att makarna saknar avsikt att leva tillsammans i Sverige eller på att det annars skulle föreligga några särskilda skäl mot att bevilja uppehållstillstånd.

A skall därför beviljas uppehållstillstånd i Sverige på anknytning till hustrun B.

Av 5 kap. 8 § första stycket utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd som ges en make enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen skall vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället om makarna inte stadigvarande sammanbott utomlands. Migrationsdomstolen finner inte visat att A och B sammanbott på detta sätt utomlands. Uppehållstillståndet skall därför tidsbegränsas, skäligen till ett år.

Den skiljaktige nämndemannen ville avslå överklagandet.

Migrationsverket överklagade domen och yrkade att Migrationsöverdomstolen med ändring av migrationsdomstolens dom skulle fastställa verkets beslut. Verket anförde till stöd för sin talan bl.a. följande.

Det är för rättstillämpningen väsentligt att få klarlagt hur stark rättsverkan

folkbokföringsuppgifter har, som enbart grundas på uppgifter från den sökande, i jämförelse med annan bevisning. Särskilt skall beaktas att uppgiften om civilstånd registreras i folkbokföringsregistret endast i syfte att motverka tvegitte. Det dokument som sökanden visat upp på svenska ambassaden i Addis Abeba uppvisar tydligt bristande äkthet. Förklaringen att det skulle vara svärmoderns födelsedatum som anges i vigselbeviset har inte något stöd. B har under utredningen av sin egen ansökan om uppehållstillstånd lämnat två olika uppgifter beträffande sin mors födelseår; 1948 och 1951. Inget av dem stämmer med det som står i vigselbeviset. Varken B eller hennes mor är födda i Mogadishu utan i El Bour/Ceel Buur enligt uppgifter från B. Genom uppgifter från folkbokföringsregistret kan numera också konstateras att B i samband med registreringen på fråga uppgett att det inte finns något vigselbevis. Ändå har A uppvisat här aktuellt vigselbevis i original i samband med intervjun på svenska ambassaden i Addis Abeba. Migrationsverket anser att vigselbeviset har tillkommit efter det att B har folkbokfört sig för att kunna åberopas av A lagom till ambasadintervjun och att det är en kopia av andra personers vigselbevis i vilket gjorts vissa ändringar, exempelvis av namn. I tidigare samtal har B inte kunnat uppge vilken månad hon gift sig med A.

Folkbokföringen upplyser om att rättelse endast kan begäras av den registrerade. Folkbokföringen kan dessutom på eget initiativ göra en själv rättelse om det finns tillräckliga skäl för ändring av registrerade uppgifter. Vidare upplyses om att man inte inleder något rättelseförfarande. I stället registreras en ändring direkt om det finns skäl för det. Migrationsdomstolens resonemang stämmer således inte överens med förfarandet hos folkbokföringen. I Lifos dokument nr 15656 av den 1 januari 2002 angående somalisk familjerätt anges bl.a. att äktenskap skall registreras vid närmaste domstol eller auktoriserat kontor inom femton dagar. Sökanden har inte visat, men påstått, att äktenskapet är registrerat i hemlandet. Legala handlingar är en handelsvara i Somalia och på marknaden i Mogadishu eller i Eastleigh, Nairobi kan man mot betalning få praktiskt taget alla slags dokument eller intyg. Det verkar som att man köper kopior av originalhandlingarna. Ingen kan i dag kontrollera äktheten hos somaliska dokument, varför de inte har något bevisvärde. B och A har lämnat olika uppgifter beträffande bl.a. kontakterna med varandra. A och B har under hela sin uppväxt levt i samma hushåll som syskon, varför det får anses som osannolikt att de plötsligt år 2002 inleder ett förhållande.

A bestred bifall till överklagandet och anförde till stöd för sin talan i huvudsak följande.

För att en anteckning om civilstånd i folkbokföringsregistret skall kunna fränkännas betydelse av svensk myndighet eller domstol måste det krävas att det rör sig om en uppenbar felaktighet och dessutom torde det krävas att ett rättelseförfarande har inletts. Då äktenskapet mellan honom och B ingicks redan innan B lämnade Somalia torde det stå utom allt rimligt tvivel att äktenskapet inletts utan uppsåt att ge honom uppehållstillstånd i Sverige eller något annat land. Han och B har för avsikt att leva tillsammans och har inte medvetet lämnat oriktiga uppgifter eller förtigit omständigheter som kan ha betydelse för ärendets avgörande.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2008-05-06, Wahlqvist, Sjöberg, referent, och Råberg), yttrade:

Fråga i målet är om A skall beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till av honom uppgiven maka i Sverige.

I 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen anges att uppehållstillstånd skall, om inte annat följer av 17-17 b §§ samma lag, ges till en utlänning som är make eller sambo till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige.

I 7 § lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap anges bl.a. att ett äktenskap som ingåtts utom riket enligt främmande lag anses giltigt till formen, om det är giltigt i den stat där det ingicks.

Rätt till uppehållstillstånd för makar förutsätter ett civilrättsligt giltigt äktenskap i Sverige, varvid det föreligger en presumtion för tillstånd (jfr MIG 2007:19). Det ankommer emellertid på den som ansöker om uppehållstillstånd att styrka att ett giltigt äktenskap föreligger (jfr Migrationsöverdomstolens avgörande den 18 december 2007 i mål nr UM 2082-07). Förhållandet skall vara vederbörligen styrkt genom skriftliga bevis för familjebandet, t.ex. vigselbevis (jfr MIG 2007:38).

Av 34 § folkbokföringslagen (1991:481) framgår att Skatteverket beslutar i ärende enligt lagen efter anmälan eller ansökan eller annars när det finns skäl till det. Enligt förarbetena (se prop. 1990/91:153 s. 139) innebär detta att Skatteverket själv kan ta upp en persons folkbokföring till prövning, t.ex. om Skatteverket har fått vetskap om att personen använder annan adress än den som förekommer i folkbokföringen.

I Migrationsöverdomstolens avgörande MIG 2007:34 anges att det förhållandet att en utlänning, som beviljats uppehållstillstånd i Sverige, har avregistrerats från folkbokföringen inte ensamt kan ligga till grund för en återkallelse av ett uppehållstillstånd, även om det är ett förhållande som väger tungt.

Av 5 kap. 3 a § första stycket 1 utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd får, om inte annat anges i 17 § andra stycket (varom här inte är fråga), ges till en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges.

5 kap. 3 a § första stycket 1 utlänningslagen har sin motsvarighet i 2 kap. 4 § andra stycket 2 1989 års utlänningslag. I förarbetena till 1989 års utlänningslag (se prop. 1999/2000:43 s. 38 f.) anges bl.a. följande. Det ställs krav att förhållandet har varat en tid, att parterna har träffats i viss utsträckning, att de har god kännedom om varandra och att de har ett gemensamt språk att kommunicera på. Hänsyn tas också till om parterna har eller väntar barn tillsammans. Det skall finnas positiva indikationer på att förhållandet är seriöst. I regel torde det få bedömas som sannolikt att förhållandet är seriöst om det inte finns några indikationer på att det är fråga om ett skenäktenskap eller skenförhållande och det inte heller i övrigt föreligger några omständigheter som talar för att förhållandet inte är seriöst.

Bestämmelsen i 5 kap. 3 a § första stycket 1 utlänningslagen innehåller inte något undantag från principen att den som ansöker om uppehållstillstånd har bevisbördan för att förutsättningarna för att beviljas detta är uppfyllda. Sökanden har alltså att göra sannolikt att förhållandet framstår som seriöst (jfr MIG 2007:45 I och II).

Migrationsöverdomstolen gör följande bedömning.

I målet är tvistigt om A och B är gifta med varandra. Bevisbördan för att ett civilrättsligt giltigt äktenskap föreligger åligger A.

Enligt Migrationsöverdomstolen kan inte enbart en uppgift i det svenska folkbokföringsregistret vara avgörande för om exempelvis ett civilrättsligt giltigt äktenskap föreligger, även om det är en omständighet som väger tungt. Andra omständigheter som framkommit i utredningen måste härutöver vägas in i bedömningen.

Av utredningen framgår att Skatteverket har registrerat B som gift med A utan att kontrollera riktigheten i B:s uppgift om äktenskapet. I ingivet vigselbevis anges bl.a. att en man med samma namn som A, född den 1 maj 1975, har ingått äktenskap med en kvinna med i stort sett samma namn som B, född den 1 januari 1953. Denna handling visar således inte att äktenskap har ingåtts mellan A och B, född den 1 januari 1979. Vid en sammanvägd bedömning av vad som har framkommit i utredningen har inte A styrkt att ett civilrättsligt giltigt äktenskap föreligger mellan honom och B. Uppehållstillstånd kan därför inte beviljas på denna grund.

Frågan är då om A:s och B:s relation i stället kan betraktas som ett s.k. nyetablerat förhållande och att A kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av bestämmelsen i 5 kap. 3 a § första stycket 1 utlänningslagen.

A och B är kusiner och har vuxit upp i samma hushåll. De har till övervägande del lämnat samstämmiga uppgifter om varandras familjeförhållanden och om när deras uppgivna förhållande inleddes. Övriga uppgifter skiljer sig däremot i betydande omfattning från varandra. Det framstår som anmärkningsvärt att A och B inte har kunnat lämna samstämmiga uppgifter om tidpunkten för den uppgivna kidnappningen av A, om när de på nytt fick kontakt med varandra och om omfattningen av deras kontakter därefter. Mot den angivna bakgrunden har A enligt Migrationsöverdomstolens bedömning inte gjort sannolikt att han och B har ett förhållande som framstår som seriöst. A kan därför inte heller beviljas uppehållstillstånd på denna grund.

Av det anförda följer att Migrationsverket har haft fog för sitt beslut och att överklagandet skall bifallas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen fastställer, med bifall till överklagandet och med upphävande av migrationsdomstolens dom, Migrationsverkets beslut den 7 mars 2007.

Sökord: Civilrättsligt giltigt äktenskap; Sammanvägd bedömning; Uppgift i folbokföringen; Vigselbevis; Äktenskap

Litteratur: Prop. 1999/2000:43 s. 38 f.; Prop. 1990/91:153 s. 139; EG:s resolution mot skenäktenskap (EGT 97/C382/01)
